

JAGON SAILA: GAURKO EGITASMOAK

Baiona, 1999-II-26

*Miren Azkarate,
euskaltzain osoa eta Jagon Sailburua*

A) 1995eko HELBURUAK

1995eko urrian aurkeztu nuen *Jagon Sailaren Egitasmoaz* izeneko txostena, Jagon sailkideen artean lehenik, eta euskaltzainen osoko bilkuran hurren, epe luzerako balio zezakeen egitasmoaren nondik norakoak finkatu nahian. Mikel Zalbidetik 1991an aurkeztutako txostena abiapuntu harturik, Euskaltzaindia, eta honekin batera Jagon Saila, 1918an sortu zirenetik, gauzak zertan aldatu diren, eta gaur egun zein eginkizun izango genituzkeen aztertu nahi nituen. Funtsean, 1991an esan bezala, bi adar nagusitan bil daitezke Jagon Sailaren eginkizunak:

a) Euskararen erabilera bermatzea eta zabaltzen saiatzea: hots, jendaurreko agerkari desberdinetan gure hizkuntza neurri egokian presente egon dadin ahalegintzea.

b) Euskararen erabilera zuzena eta egokia eragitea, jendaurreko edota jendarteko hainbat esparrutan (komunikabideetan, iragarki-seinale eta publizitate-agerpenetan, ikasliburuetan...) hain sarri agertzen diren erabilera desegokiak ahal den neurrian zuzenduz. Honek, besteak beste, esan nahi du:

— Egunkari-aldizkarietako eta irrati-telebistetako euskarak garbia, ereduzkoa, izan behar lukeela. Eta horren ardura badela Jagon Sailarena.

— Ikasmaterialak ere euskara onean beharko genituzkeela.

— Bide-seinaleak, kale- eta toki-izenak, denda-iragarkiak etab. euskara jator eta ulerterrazean ikusi beharko genituzkeela eta Jagon Sailak laguntza eskaini behar lukeela.

— Administrazio-alorreko idazki ofizialak ere euskaraz, eta euskara egoki batean, jaso beharko genituzkeela.

Helburu horiek begien aurrean izanik, honako helburuak aipatzen nituen 1995ean:

1. Erakunde eta lantaldeekin harremanak sortzea

Hizkuntza Politikarako Sailordetzarekin eta Nafarroako Zuzendaritzarekin, Hezkuntza Saileko Euskara Zerbitzuarekin, Foru Diputazioetako Euskara Zerbitzuekin (edo itzulpen taldeekin), HABErekin, EUDELeekin, EKBekin, Euskal Kultur Erakundearekin, eta luze-zabal euskara bultzatu nahian herrietan sortu diren taldeekin harremanetan jarri, Jagon Sailari zer eskatuko lioketen entzun, eta ondoren eskariei erantzunik emateko modurik egokienena bila hasi (edo horretarako indarrrik dugun neurtu).

Argialetxeetako euskara-arduradunekin harremanetan jarri eta galdetu orain arteko batasunerako arauak ondo heltzen zaizkien, nahikoa diren, zeren beharra ikusten duten...

2. Hezkuntzaren munduan

Hiru modutako kezka eta beharrak:

a) Euskara zuzena, gramatikala: ikastaroen beharra, batetik ume eta gazteen ahotan entzuten diren akats larrienak zuzentzeko (horren garrantziaz jabeazteko), bestetik irakasleen zalantzei erantzuteko eta, beharrezko ikusiko balitz, batasuneko gomendio eta arauen berri emateko.

b) Ahoskera-ikastaroak: ahoskera-arauen hedatzea.

c) Euskalkien lekua: hezkuntzako arduradun eta irakasleekin eztabaidaguneak sortu; bai eta eskolaz kanpoko jarduerak prestatzen dituztenekin ere.

3. Komunikabideetan

a) Ikastaroak.

b) Terminologia: Jagon Sailak berak ez du lan handiegirik egin beharrik, hasierako akuilu-lana nahikoa izan daiteke. Dabilen terminologia bildu, corpus bat osatu, lantalde zabala (Ipar eta Hegoaldeko irratietako, EITBko, egunkari eta aldizkarietako ordezkariak bilduko dituen) bildu, datuak aztertu, akordioetara iritsi eta horren zabalkundea egitea, lehendik urratutako bideak jarraitzea baino ez da.

4. Administrazio mundua

Koordinazio beharra, terminologia kontuetan, idazki ofizialeetan... IVAP eta HAEEn artean, esaterako; edo Nafarroako Gobemuearekin.

5. Euskaltzaindiaren corpusaz

Horiek guztiak jendearen esku nola jarri, zein baldintzatan, etab. aztertu beharko litzateke ahalik lasterren. Informatizazio egoki baten bidez, nahi duenak bere ordenadoretik sarbidea izatea lortu beharko genuke. Horretarako zein urrats eman behar den eta norekin hitz egin behar den tratatzen hasi beharko genuke hainbat arinen.

6. Jagon Sailaren “status” mailako eginkizunak

Euskararen erabilera bermatzen eta zabaltzen saiatu, kasuan-kasuan gerta daitezkeen arazo eta zuzengabekeriei erantzuna emanaz.

B) HIRU URTEAN EGINDAKOA

Hiru urtean lanean jardun ondoren, 10 bat bilera eginaz urtero, egun osoko barnejarduna egitea erabaki zuten Jagon sailkideek. Ondoren aipatzen ditudanak, urrian Donostian egindako gogoeta horretarako prestatutako txostenetan daude jasoak.

Erakunde eta lantaldeekin harremanak sortzea

Neurri batean lortu dugu; beste neurri batean ez. Egia da hiru bider egin ditugula Jardunaldiak edo Topaketak, eta beti izan ditugula irakaskuntzako, komunikabideetako, administrazioko edo argitaletxeetako jendearen galderak. Gai izan gara haien galderak eta zalantzak jaso, zegozkien batzordeei pasa, eta, ahal izan denean, erantzunak jasotzeko. Baita zalantzak sailkatuz eta erantzunak emanaz txostenak egiteko ere, *Euskara*-n argitaratu direnak. Horretaz gain, Tolosan 1996ko urrian II Jagon Jardunaldiak antolatu ziren, Euskalkiak, tokian tokiko hizkerak eta batua aztergai hartuz, baita “hizkuntza-ereduen” gaia ere.

Behar bada, alde horretatik ezin dugu askoz gehiago espero. Baina, bi urte hauetan izan dugun harremanaren ondoren, bi puntu azpimarratu nahi ditut:

a) Batetik, jendeak urtean behingo harremanaz gain, unean uneko zalantzak argitzeko bideren bat galdegiten du. Horixe da, bestalde, *Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia*-n, arlo bakoitzerako helburuak zehaztean, euskararen corpusari eta kalitateari dagokion VI.3.3.a. puntuan jasotzen den kontuetako bat: “Kezka eta zalantzak argitzeko bitartekoak jarri: telefono linguistikoa, aholku-taldeak, galdekizunak, berripaperak eta abar”. Uste dut izan dezakegula aukera horren gainean zerbait egiteko. Hau dela eta, Joxe Ramon Zubimendik

“Jagon Sailaren Garapena” izeneko txostenean aipatzen dituen bi kontu jaso nahi ditut hemen bereziki:

— Azken urteetan lanean hasi diren euskara teknikari, hizkuntza arduran, zuzentzaile, etab.en zalantzez, horiek koordinatzeaz nor arduratuko da? “Esaterako, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundea, IVAP delakoa, *Duda-muda* izeneko kontsulta-zerbitzua eskaintzen hasia da (telefax bidez eta posta elektronikoz) administrazioaren alorreko hizkuntz zalantzak argitzen laguntzeko. Baina norik argituko ditu IVAPeko bertako aholku-emaileen hizkuntz zalantzak? Noiz? Nola?”.

— Jagonet azpisare informatikoa sortzea; Euskaltzaindiak berak antolatutako sare informatikoaren zati bat: Jagon sailaren eginkizunak bete ahal izateko antolatutako zerbitzu informatikoa. “Jagonet azpisarean sartzen denak, Euskaltzaindiarengandik hartarako sarbidea eta giltza eskuratu dituenak, euskalgintzako profesionalen zerbitzura antolatutako plaza aurkituko du. Plaza hori, profesionalen ordezkarietara harreman bizietarako zerbitzu hori, etengabeko Jagon topalekua izango da, Euskaltzaindiaren kontrolpean. Jagonet azpisarean zerbitzuok eskainiko dira [euskalgintzako profesionalen iraberako] sei alorretan berezita (hezkuntza, komunikabideak, euskararen irakaskuntza, herri-administrazioa, itzulpengintza eta enpresa eta elkarteak):

- Kontsulta eta aholku-zerbitzu bateratua eta eguneratua.
- Trebakuntza-ikastaroetako partaidetza koordinatua.
- Euskaltzaindiari buruzko albisteak (komunikabideetarako).

Kazetaritzari dagokion alorreko aholku-zerbitzua (alor hori bereziki) ordutegi jakin batekin antolatu beharko da, komunikabideetako behar izanen bapatekotasuna dela eta. Besteak ere, hor nonbait. (Iker saileko batzordeetako kide bana Jagon sailkide ere izateak guztik bermatuko luke, eta asko arinduko, alorrez alorreko aholku zerbitzua)”.

Baina ondo neurtu beharko litzateke nor arduratzen den erantzunak emateaz, nola lortu bakoitzak bere iritzia ez ematea... Aholku-taldeak eratu nahi badira, erakunde edo elkarte bakoitzarekin nola landu puntu hori; nola hasi lanean, gure ahaleginaren biderkatzaile izango diren lagunekin. Hala ere, uste dut egin dezakegula zerbait.

b) Bestetik, harreman-sarea osatzeko deiari kezka eta interesa dutenek erantzun diote. Nola lortu, ordea, eguneroko langintzan beren euskara hobetu beharrean dauden horiengana iristea? Nola lortu gaur horrenbeste hedatzen ari diren egitura okerreie atek ixtea? Nola lortu alorrez alor “kalitatezko ereduak” landu eta bultzatzea? Eta honek, ikastaroen beharretara narama.

Ikastaroak

Batez ere hezkuntza eta komunikabideetako laguntzat. Egiten diren akatsak zuzendu, ahozko eredu egokia lortzen ahalegindu. Hauxe idatzi zuen Xabier Mendigurenek “Euskararen Kalitatea eta Euskal Erakundeekiko Harremanak” izeneko txostenean:

“Balantze bat eginez gero esan genezake euskalgintzako sektore batzuek, orohar, arreta handiarekin jarraitu izan zaizkiola araugintza-prozesuari eta zenbait idazle, kazetari eta itzultzaile arau-betetzaila fidel izan direla ere aitortu beharra dago, nahiz eta oraindik hedapen oso eta egokia egiteko lan egin beharra dagoen. (...)

Ez dago gauza bera esaterik irakaskuntzari buruz, bere osotasunean hariturik, ezta adierazpen mintzatuaren sostengutzat idatzia erabili izan duten komunikabideez (irratia eta telebistaz) ere orohar. Idatzitik mintzatura pasatu beharra, inprobisazioa, hizkuntz kalitate desberdineko jendearen diskurtsoak eskaini beharra, komunikagaitasunaren aitzakia eta abar izan dira, oraindik eman beharreko pausoak agerian jarri ez ezik, alor horretan dauden arazo ugariaren aurrez aurre jarri gaituztenak. Erdi-ahozkotasunak gero eta garbiago jarri digu mintzatuaren eta idatziaren arteko lotura estua eta sail horien arteko zubiak ezarri eta finkatu beharra, standarra eta euskalkiaren arteko harremanak ere argitu eta zehaztuz. Eta hauxe bihurtu da etorkizuneko hizkuntz kaliterako erreferentziagune garrantzitsu.”

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia-n ere jaso den beharra, bestalde: “Euskara hobetzeko ikastaroak antolatu, euskaltegietakako irakasleentzat, komunikabideetako esatari eta kazetariantzat”.

Behin baino gehiagotan izan dugu hizpide ikastola eta euskal eskoletako hizkuntzaren kalitatea; arduradunekin ere hitz egin da. Nola jarraitu behar dugu urratsak eginez? Hemen ere, astiro-astiro, ikastoletako arduradunekin eta Hezkuntza Sailekoekin bilera bat baino gehiago egin beharko genituzke, egoeraz jabetu daitezen eta ikastaroak antolatzen eta jendea kontzientziazten lagun diezaguten.

Ikastaro hauek helburu bat baino gehiago bete ditzakete batera: hutsak zuzendu, ahozkotasun egokia lortu, batasunerako arauak ezagutarazi eta eredu egokia (besteak beste, Juan Luis Goikoetxeak bere txostenean azpimarratzen duen legez, euskaraz estandarrerako egon daitezkeen aukeren artean, ingurukoak kontuan hartzea) eztabaidatu eta landu.

Ikastaroak nork emango dituen, zein gai jorratuko den, etab. ere aztertu beharko da, koordinazioa nahitaezkoa eta funtsezkoa da eta. Izan ere, askotan ez dugu geuk jardun beharko horretan. Zorionez bada jende prestatua. Baina bildu egin behar dira, beren lanleketan horretarako aukerak eskaini behar zaizkie, haiekin bildu eta ikastaroetako edukiak landu behar dira...

EGA (Euskararen Gaitasun Agiria) lortzeko ematen diren ikastaroetan, horko azterketetan, zuzentzaile-batzordean... egiten diren hizkuntza-aukerak hizpide izan ditugu bizpahiru bider Jagon saileko bileretan. Baina arrazoi desberdinak direla medio, ez dugu lortu oraindik ezer egiterik.

Euskalkien lekua

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia-k aipatzen du puntu hau ere: "Irakasleak eten gabe prestatu euskara batuaren eta euskalkiaren artean zubiak egiteko, eta euskalkietan bizi-bizirik dauden egiturak eta errejistro diferenteen ereduak irakatsi ikasleei, tokian tokiko hizkerara egokituz". Bada, gainera, talde bat baino gehiago tokian tokiko hizkera indartzeko ahalegian dabilena. II Jagon Jardunaldietan ere txosten bat baino gehiago izan zen kontu honen gainean. Ez dut uste guri dagokigunik lekuan-lekuan zer bultzatu behar den eta zer ez eztabaidatzen hastea; baina bai jende lanean jartzea, akuilu-lana egitea. Irakas-kuntzan ikusten dut behar gorriena, komunikabideetan baino areagokoa. (Praktikan badira irriatiak euskalkia darabiltenak nagusiki, baita herri-aldizkariak ere. Azken hauek, gainera, badute gai horren gaineko kezka eta antolatzen dituzte jardunaldiak eta eztabaidaguneak).

Terminologia

Beharrezko lana izanik ere, ez nioke lehenetik emango, badirelako horretaz arduratuko direnak, nahiz Euskaltzaindiak eman beharko lituzkeen oinarriko irizpideak, nire iritziz.

Arau, kontsulta eta corpusen informatika bidezko zabalkundeaz

Dakizueenez, hilabeteak dira Jagon Sailak, alor honetan ikusten zituen beharren berri eman zionetik Zuzendaritzari. Erantzuna ere jaso genuen. CENTRISA etxeak ere egin zuen txosten mardula, Euskaltzaindiaren beharrak zein ziren zehaztuaz. Espero dezagun hurrengo hilabeteetan izango dela aukera informatikaren munduan aurrera pauso garrantzitsuak emateko.

Estatus mailako eginkizunak (Iparraldea eta Nafarroa)

a) Euskal Autonomia Erkidegoan euskarari egiten zaizkion erasoak: Zer-bait berezia gertatzen denean erantzuna prestatzea, hala baderitzogu Zuzendaritzari eta euskaltzain osoei horren berri ematea izango da aurrerantzean ere gure eginkizun garrantzitsuetako bat.

b) Euskarak egoera ahulagoa duen lurraldeak: Nafarroa eta Iparraldea. Guztiok dakigu, “jagote” lana beharrezkoago izan daitekeela Nafarroan eta Iparraldean. Erramun Baxok-en “Euskaltzaindiaren zeregina Ipar Euskal Herrian” txostena irakurri ondoren, Garapen Kontseiluarekin eta Hizkuntz Kontseiluarekin elkarlanean nola ari gaitezkeen, zein laguntza-mota eman dezakegun ikusi beharko dugu.

Bestalde, Ipar eta Hegoaldearen arteko koordinazioa, hizkuntza kontuetan, nola segurtatu ikusi beharko genuke. Berriro ere informatikak laguntza eskain dezake, baina ardura hartuko dutenak beharko gaituzke berriro ere.

Eta, zer esanik ez, akatsak zuzentzeko, eredu egokia lortzeko... ikastaroek hona ere iritsi beharko lukete, bai eta tokian tokiko hizkera indartu eta biziberritzeko ahaleginak ere.

Helburuak nola lortu

1995ean baino sailkide gehiago izan arren, eta lurralde eta lanbide desberdinetako ordezkariek biltzen ahalegindu arren, ezinbestekoa da, nire iritziz, beste modu batean antolatzea. Bestela, hilero bilduta ere, nekez lortuko dugu aurreko orrialdeetan aipatutako beharrei erantzuteko aurrera pausoak ematea. Beraz, niri dagokidenez, gaurko barne jardunaldi honetatik beste lan-eskema bat atera nahiko nuke. Hauxe da nire proposamena: bakoitzak zein eginkizunetan jardun nahi duen (edo non ikusten duen bere lekua) esan, eta eginkizun bakoitzaren arduradunak izendatzea. Horiek hasi beharko dute alor bakoitzean urratsak egiten, eta proposamenak ekartzen. Gerta daiteke sailkide gehiagoren beharra izatea, edo Jagon Saila ere batzordetan antolatzea komenigarri izatea. Joxe Ramon Zubimendiren iritziz “eraginkortasunari begira, alde bietako sailkidez hornitzea komeniko zaio Jagon sailari:

— Lanerako alor bakoitzean jakitun dagoen sailkide bana (1).

— Iker saileko batzorde bakoitzetik sailkide bana”.

Jardunak erakutsiko du bide egokiena zein den. Gero, bi edo hiru hila-betetik behin egin ditzakegu bilera orokorrak, egitasmo bakoitza zertan den elkarri berri emateko.

Urtea amaitu baino lehen aurkeztu nahiko nioke Zuzendaritzari, hurrengo bi urteetan Jagon Sailak bere gain hartuko dituen eginkizunak zein diren, gutako nor arduratuko garen bakoitzaz, eta lehen urratsak zein izan daitezkeen. Uste dut mahai gainean ditugun txostenetan gauza batzuk nahikoa landuak daudela. Beste batzuk gehiago zehazten ahalegindu beharko dugu. Nolanahi ere,

(1) Lehen ere aipatu ditugun alorrak dira horiek: hezkuntza, komunikabideak, administrazioa...

Euskaltzaindiak Barne Jardunaldiak egiten dituenean azaldu nahiko nituzke gure jardunbide berriak.

C) ETORKIZUNARI BEGIRA

B. puntuak aipatu dudana izan zen urriko barnejardunaldiko gaia; han egindako gogoetak. Egun hartako erabakia, ostera, alor desberdinak hartuz (hezkontza, komunikabideak, euskararen irakaskuntza, administrazioa...), gutun bana zuzendu Jagon sailaren egitasmo nagusiaren berri emanaz, eta galdetu zer eskatuko lioketen Euskaltzaindiari, zertan lagun diezaiekeen Euskaltzaindiak (edo Jagon sailak). Oraindik ez dira erantzun guztiak jaso, Itzulpengintza eta argitaletxeen mundukoak falta dira, eta Herri-administrazioak), baina hauxe da heldutakoaren laburpena, Jagon sailak azken urteetan begiz jo dituen eginkizunetan oso oker ez zebilela erakusten dutenak:

1. Komunikabideak

a) Arauen inguruko zalantza, eskaera eta kexuak.

b) Euskalkiak eta euskara batua (“Euskaltzaindiak argitu beharko luke noiz erabili behar den euskara egunerokoa eta noiz dotorea”; hau da, noiz *martitzen* eta noiz *astearte*).

c) Kalitatea “une egokian eta era egokian” egitea. Baina hori lortzeko “Mendebaldean ez bada bertakoa indartzen alperrik izango dira arauak, eta «euskal-totelen aberri erdalduna» baino ez da izango”.

d) Ahozko erregistroa: zuzentasuna zer den definitu eta noiz den bete beharrekoa finkatu. “Ahozkotasunari begira irizpide falta itzela dago, formal/ez formal banaketa dela eta”.

e) Profesionalak trebatzeko ikastaroak eta arautze-lanaren berri eman.

f) Komunikabideetako hizkuntz arduradunen foroa, “Euskaltzaindiak oraindik ebatzi ez dituen hizkuntz arazoei buruz konponbide bateratua lantzeko foro iraunkorra sortu”.

g) Hezkuntza Sistemak, hizkuntzaren kalitatearen inguruan dituen hutsune eta gabeziez jabetu eta hori konpontzeko urratsak egitea.

h) Euskararen erabilera sustatzeko egitasmoak.

2. Hezkuntza

a) Doinuera egokia landu nahi bada, ezinbestekoa euskal azentuaren erabilera ezagutzea.

b) Hezkuntza Sailari eskatu konponbidean jar dezala irakasleen akatsen auzia eta ikastaroak antolatu arauen berri emateko.

c) Unibertsitateari eskatu ergatiboaren irakaskuntzari eta ikasketari buruzko ikerlanak egin ditzala.

d) “Soziolinguistikako oinarritzko printzipioak gure Euskal Herriko gazteriari egokituta ikasgelaratzea eragin handiko izan liteke.”

3. Euskararen irakaskuntza (euskaltegiak, HABE)

a) Euskararen kalitatea (egokitasuna) definitu. Argi eta garbi adierazi beharko luke Euskaltzaindiak kalitatea ez dela zuzentasunera mugatzen; kalitatea = egokitasuna dela. Gramatikako lanak, “perpaus mailara mugatu gabe, esaldiarte mailara ere zabaldu”.

b) Egokitasunaren kontzientzia pizten lagundu euskaldunei. Ez da nahikoa egokitasuna definitzea, horren kontzientzia ere piztu eta zabaldu behar du Euskaltzaindiak.

c) Irakasleen prestakuntzarako baliabideak eskaini. Irakasleen euskarazko komunikazio-gaitasuna landu eta areagotu. Ikastaro hauetan, zalantzei erantzun (joskera eta jokabidea, ortografia, gramatika-hiztegia...).

4. Euskara elkarte eta herri aldizkarien topagunea

a) Euskara estandarra eta tokian tokiko barietatearen gaineko erabilera.

b) Euskara pizgarria, txinpartaduna, guztiz komunikatiboa. “Arlo hau da nire uste apalerako lehentasunezkoa eta JAGON sailak jorratu eta bideratu beharrekoa (...) argi ikusten dugu euskara estandarrek duen linealtasun hori bizitu egin behar dugula, komunikazioa benetan komunikazio izan dadin eta ez soilik informazio huts”.

Iparraldeko eta Nafarroako egoera kontuan hartuta, eskaera berezia egin zitzaizen Erramun Baxoki eta Andres Iñigori Jagon sailaren egitasmoaren berri eman zezaten. Nafarroatik ez da oraindik erantzunik etorri, Gobernuko itzul-tzaileen atalekoa izan ezik (hiztegi zalantzak), nahiz gutuna 11 gune desberdinetara bidali izan, aldi berean, ikastetxe, ikastola eta euskara teknikari guztiengana iritsiko zela ziurtatuaz.

5. Iparraldea

a) “Euskaltzaindiaren eginbidea da botere publikoari ulertaraztea hizkuntz antolaketa lehenik hiztunen gain dela eta beraz toki bat behar dela erakundeak eta botere publikoak elkarretartzeko.”

b) Euskararen zuzenbidezko onarpena.

6. Antolamendu-proposamenak

Jose Luis Lizundiak bildu du bere txostenean Jagon Sailaren ibilbidea, eta hor ikusi dugu, azken hamar urte hauetan batzorde bakar izan arren, aurreko urteetan bazirela batzordeak Jagon sailaren barruan. Badirudi garaia iritsi dela ostera ere batzordeak edo lantaldeak eratzeko. Izan ere, honako eginkizunak izango genituzke:

— Euskararen egoeraz, statusaz arduratzea, bereziki Iparraldean eta Nafarroan. Ordezkaritzetako arduradunetz gain, esparru honetan ibiliak diren euskaltzainak, lurralde bakoitzeko jendea, etab. beharko da bildu. Eta lanerako modu malguak aurkitzea, batzuetan erantzun azkar samarra emateko, hurrengo bileraren zain egon beharrik gabe. Hala ere, Mikel Zalbidek 1991an gogoratzen zuen bezala, zorionez Euskaltzaindia ez dago bakarrik hizkuntzaren defentsan.

— Ikastaroak antolatzea, euskalgintzan diharduten sektore desberdinentzat, araugintza, zalantzak, akatsak eta ahozkotasuna, behintzat, landuko dituztenak.

— Euskalkiek eta tokian tokiko hizkerek zein leku behar duten eztabaidatzeko foroen akuilu izatea, batez ere hezkuntzan eta komunikabideetan (nik uste). Geuk zuzenean egitea baino gehiago horretan jendea gogoeta egiten jartzea izango litzateke gure eginkizuna, oinarriko irizpide batzuk ezarriaz gai horretan.

— Galdera eta zalantzak jaso eta erantzuten jarraitzea, kontsulta-zerbitzua antolatuz. Honekin batera.

— Kontsulta horiek eta erantzunak (bai eta orain arte egindako guztiak ere (badira 81 orrialde Pello Telleriak idatziz erantzundako hizkuntza-kontsultak bilduaz osatuak: Euskaltzaindiak orain arte emandako arauen gaineko zalantzak, terminologia auziak, atzizkiei buruzkoak, sintaxiari dagozkionak, etab.)) datu-base batean jaso eta norberak etxeko ordenagailutik kontsultatzeko moduan jarri.

— EGA azterketetan, horiek prestatzeko ikastaroetan, egiten diren hizkuntza-aukeren berri izan, eta, behar izanez gero.

— Hizkuntzaren kalitateari buruzko eztabaida, alorrez alor kalitateak zer eskatuko lukeen aztertzen ahaleginduz.

Beste eginkizun batzuk ere egon daitezke, eskariak egin zaizkigu behintzat (terminologiako koordinazio lanak, hizkuntza bizia eratzea...). Behar bada horiek ere aztertu beharko dira eta ikusi ezer egin daitekeen. Bestalde, euskalgintzako jendearengandik etorri diren eskari guztiak ikusita, agian esan beharko da halako edo halako eginkizun ez dela gurea, ez eta Euskaltzaindiarena ere.

Edo ez dagoela hizkuntzako puntu guztiak arautu beharrik, aukera zabalak ere egin daitezkeela, hango eta hemengo egiturentzat lekua uzten dutenak. Baina hori guztia patxadaz aztertu beharko da.

Orain arte esandakoaren arabera, izenen kontuan arreta handiegirik ipini gabe, eta eginkizunak harturik gogoan, honako proposamen hau egingo nuke Jagon Sailari hurrengo bi urteetan (edo 1999an zehar, nahiago bada) eman dakiokeen organigramaz:

JAGON SAILA

(Jagon sailburua)

CORPUSAREN BATZORDEA

(batzordeburua)

STATUSAREN BATZORDEA

(batzordeburua)

LANTALDEAK

Ikastaroak: morfologia, sintaxia / ahoskera
Kontsulta-zerbitzua
euskalkien lekua
kalitatea, euskara ereduak
EGAre inguruko mundua

.....

BATZORDE IRAUNKORRA

(*Jagon* sailburua eta idazkaria, Corpus eta Status batzordeetako buruak, Lantaldeetako arduradunak)

Ez dakit eginkizun guztiei batera aurre egiterik izango dugun. Jagon Sailaren azkenengo bileran, otsailaren 12an Donostian egindakoan, errazenetik hastea proposatu zen, landuen izan ditzakegun arloetatik. Nolanahi den, jende gehiago bildu beharko litzateke lanera (Joxe Ramon Zubimendiren proposamena oso baliagarria izan daiteke). Lantalde bakoitzari bere autonomia eman, eta bilera orokorrak bakanagotu. Koordinazioa, batzorde iraunkorrak ziurtatuko luke. Uste dut azken hiru urteetako harreman-sarea sendotu eta hedatzeko balio dezakeela horrelako organigrama batek, baita euskalgintzatik datozkigun eskariei erantzuteko ere.